

Pierwszy w Polsce LAMP (Linux Approved Training Partner)

Profesjonalne szkolenia Linux

oparte o materiały zaakceptowane przez
Linux Professional Institute

nasz partner w szkoleniach:

hardsoft
TELEKOM

Certyfikacje:

LPIC-1 Junior Level Administration
LPIC-2 Intermediate Level Administration

Aktualnie w ofercie znajdują się następujące szkolenia:

- Introduction to Linux for Users and Administrator <
- Linux System Administration I - System and Users <
- Linux System Administration II - Kernel and Shell <
- Linux Network Administration I - Local Networks <

Szczegółowe informacje: <http://www.iconsult.pl>
info@iconsult.pl

iConsult - Consulting Services Sp. z o.o
60-176 Poznań, ul. Wołowska 70
tel.: +48 (61) 861 30 60
fax: +48 (61) 861 30 69

To miejsce czeka na CIEBIE!
Zapraszamy!

Aktualne spojrzenie na oprogramowanie Open Source i jego twórców

W CIĄGŁYM RUCHU

Wolne Oprogramowanie obejmuje tak szeroki wachlarz narzędzi, aplikacji i innych projektów, że w tym gąszczu czasem trudno znaleźć narzędzie niezbędne do realizacji określonego celu.

Chcemy pomóc Czytelnikom, prezentując najlepsze z nich.

W tym miesiącu omówimy Ubuntu, Debfooster i Deborean, KCall oraz PHP2Go.

MARTIN LOSCHWITZ

Nie należy oczekiwać, że dyrektywa patentowa po prostu zniknie z horyzontu tylko dlatego, że Parlament Europejski ją odrzucił. Zostały już ogłoszone nowe inicjatywy, zarówno ze strony zwolenników jak i przeciwników patentów na oprogramowanie.

Ubuntu i Debian

Debian jest powszechnie uznany za dystrybucję niezbyt przyjazną początkującym użytkownikom. Jego instalacja jest zbyt skomplikowana i pomimo prób zautomatyzowania procesu wykrywania sprzętu nawet prosta czynność jak przyłączenie urządzenia USB

zarządzania pakietami) w prostą i przyjazną użytkownikowi dystrybucję biurkową.

Za kulisami

Projekt Ubuntu został ufundowany przez British Canonical. Jego twórca, Mark Shuttleworth, znany jako „pierwszy Afrykańczyk w kosmosie” [6] zatrudnił w Canonical kilku deweloperów Debiana i pozwolił im pracować nad Ubuntu w całym wymiarze ich godzin pracy. Ci deweloperzy mieli wcześniej znaczący wkład w projekt Debiana. Należy do nich między innymi James Troup, Debian Account Manager oraz Matt Zimmermann, członek zespołu do spraw bezpieczeństwa.

Jedno jest pewne: Ubuntu rozprzestrzeniło się jak pożar, lecz jego twórca nie odzyskał pieniędzy włożonych w projekt. Instalacyjne dyski CD z dystrybucją są za darmo legalnie dystrybuowane wśród różnych grup użytkowników Linuksa, na kongresach i innych spotkaniach. Każdy, kto jest zainteresowany tą dystrybucją, może odwiedzić stronę WWW projektu i zamówić dyski CD, które są wysyłane do odbiorcy zupełnie bezpłatnie. Zachodzi jednak pytanie: dlaczego Mark Shuttleworth wydaje pieniądze w tak dużych ilościach? Sam zainteresowany nie chce mówić zbyt dużo na temat swoich motywów twierdząc, że robi to dla zabawy oraz po to, by pomóc stworzyć alternatywę dla produktów Microsoftu. Canonical zarabia jednak pieniądze na dalszy rozwój Ubuntu, dzięki świadczeniu różnego rodzaju form wsparcia technicznego.

Krytyka

Niektórzy współpracownicy projektu Debiana narzekają, że deweloperzy Debiana, bawiąc się nową dystrybucją, zaniedbują swoją pracę nad projektem. Dla innych irytujący jest fakt, że niektórzy deweloperzy Debiana wspierają projekt, który jest w rzeczywistości konkurencją Debiana. Większość osób jednak zgadza się z tym, że z technicznego punktu widzenia Ubuntu jest krokiem we właściwym kierunku. Oczywiście, deweloperzy Debiana woleliby, aby Mark Shuttleworth, zamiast tworzyć własny projekt, płacił ludziom za pracę nad Debianem.

Analiza reakcji ludzi na projekt Ubuntu może sama w sobie być ciekawym doświadczeniem. Nowo utworzona Ubuntu Foundation – organizacja, która otrzymała hojne datki od Marka Shuttlewortha – została założona w celu wzmocnienia społeczności Ubuntu. Może się jednak stać przyczyną dalszego poszerzenia animozji pomiędzy tymi pokrewnymi dystrybucjami, czego chcą uniknąć twórcy Debiana.

Niektórzy deweloperzy ostrzegają, że jeśli projekt Ubuntu wypuści własną dystrybucję serwerową, dla Debiana na rynku nie będzie już miejsca. Nie można jednak zanegować powszechnego przekonania, że Debian potrzebuje większego impetu i musi zaryzykować poważne zmiany, aby przyciągnąć większą liczbę użytkowników biurkowych. Z tego powodu im większa liczba deweloperów Debiana przechodzi do obozu Canonical, tym trudniej będzie projektowi Debiana zdobyć się na ruch tego typu.

Rysunek 1: Konkurencja pomiędzy Ubuntu i Debianem ciągle rośnie

może dla nieekspertów okazać się problemem nie do przejścia.

Między innymi z tego powodu nawet deweloperzy Debiana uznali Ubuntu za ważny krok. Członkowie Canonical osiągnęli to, czego Debian nie mógł osiągnąć od lat: połączyli zalety Debiana (szczególnie narzędzia

Wydawnictwo **Translator** poleca
książki na temat bezpieczeństwa w sieci:

Starocie

Użytkownicy aktywnie wykorzystywanego systemu Debian z pewnością znają to aż za dobrze: *apt-get* pracownicie instaluje nowe pakiety wymagane przez zależności, lecz nie odinstalowuje pakietów, które nie są już potrzebne. W ten sposób z czasem instalacja Debiana może przekształcić się w muzeum archaicznych pakietów.

Programy Aptitude oraz DSelect mają funkcje usuwania martwych pakietów, funkcje te będą jednak użyteczne jedynie w przypadku, gdy te programy są stosowane zamiast wygodnego *apt-get*. Ręczne zarządzanie kolekcją w typowym systemie osiągającą średnio ponad 1000 pakietów to balansowanie na granicy obłędu. Dlatego nie ma możliwości utrzymania porządku w pakietach bez zautomatyzowanych funkcji porządkowych. Wessen Dankers napisał Debofster [1], program, który służy właśnie do tego celu. Po uruchomieniu programu *debfofster* z opcją *-s* ostanie wypisana lista pakietów niewykorzystywanych przez żadne z zainstalowanych programów.

Zgodność

Systematyczne uruchamianie programu Debofster, szczególnie po zmianach wersji, pozwoli utrzymać w porządku bazę zainstalowanych pakietów. Szczególnie sensowne wydaje się uruchamianie tego programu po zmianie wydania Debiana, ponieważ w takim wypadku znaczna liczba pakietów ulega wycofaniu z dystrybucji, lecz pozostają one na dysku. Jako przykład weźmy pod uwagę stare pakiety *gcc-2.95*, które w wydaniu Sarge zostały zastąpione wersjami *gcc-3.3*.

Przy korzystaniu z Debofster zaleca się jednak pewną ostrożność. Co do osieroconych pakietów można być pewnym jedynie w przypadku, gdy wszystkie pakiety w systemie zostały zainstalowane za pomocą systemu zarządzania pakietami. W przeciwnym wypadku może okazać się, że niektóre programy nie będą się kompilować, ponieważ zabraknie niezbędnych bibliotek.

Alternatywa: Deborphan

Zwolennicy jeszcze prostszych rozwiązań zapewne docenią opcje programu Deborphan. To niewielki program napisany przez dewelopera Debiana Petera Palfradera. Deborphan realizuje podobną funkcję do Debofster z tą różnicą, że posiada dodatkowo tekstowy interfejs użytkownika. Program ten potrafi również wyszukiwać pakiety podejrzone.

Deborphan ma jeszcze jedną opcję, której nie ma Debofster: przełącznik *-n* powoduje, że do usunięcia będą sugerowane pakiety, które nie są wymagane, lecz jedynie zalecane (*Recommends*) lub sugerowane (*Suggests*).

Gadulstwo

Telefonia internetowa, znana pod nazwą *VoIP*, zyskuje sobie coraz większą popularność. Najprostszy sposób wykorzystania tego medium komunikacji polega na zakupie sprzętowego urządzenia VoIP i podłączenie go do Internetu za pośrednictwem gniazdka RJ45. Wada takiego rozwiązania polega na tym, że takie telefony bywają dość kosztowne, z całą pewnością są natomiast za drogie, aby po prostu poeksperymentować. Komputer, zestaw słuchawkowy z mikrofonem i odpowiednie oprogramowanie zrealizują dokładnie tę samą funkcję za znacznie mniejsze pieniądze.

W tym miejscu jednak dla użytkowników Linuksa zaczynają się schody. Choć dla tego systemu operacyjnego jest dostępne oprogramowanie VoIP, aplikacje raczej nie grzeszą użytecznością i funkcjonalnością. Jednym z wyjątków jest tu SJPhone [2], który działa zgodnie z oczekiwaniami, a nawet posiada intuicyjny interfejs – nie jest to jednak Oprogramowanie Wolne.

Wydawnictwo **Translator**: ul. Batorego 14/29,
02-591 Warszawa, tel.(22) 825 61 22.

Projekt KDE usiłuje wypełnić tę lukę swoim programem KCall [3]. Oficjalnie KCall jest częścią rodziny aplikacji KDE PIM, co powinno sugerować kierunek rozwoju KCall. Choć ten program jest jeszcze na wczesnym etapie rozwoju, pomysł polega na pełnej jego integracji z pakietem Kontact oraz innymi elementami rodziny. KCall nadal posiada bardzo niedoskonałą integrację z KAddressbook, lecz potrafi już pobrać z niej numer telefonu osoby, której nazwisko zostanie kliknięte, i automatycznie nawiązać połączenie.

Choć KCall przypomina obecnie plac budowy, podstawowa funkcjonalność jest już gotowa. Program potrafi wykorzystać protokół SIP do nawiązywania rozmów i loguje się na właściwych serwerach. Interfejs programu jest prosty (Rysunek 2), a ikona Systray działa zgodnie z oczekiwaniami.

Kilka pierwszych wersji KCall było opublikowanych przez firmę Basyskom z miasta Darmstadt w Niemczech, w której szefuje jedna z deweloperów KDE, Eva Brucherseifer. Obecnie Eva we współpracy z Malte Böhme pracuje nad backendem telefonu IP.

Za interfejs użytkownika oraz integrację z Kontact i książką adresową KDE odpowiedzialny jest Mike Hauth. Ambitne plany rozwoju programu pokazują, że twórcy KCall nie zamierzają spoczywać na laurach. Jeszcze więcej powodów do optymizmu daje postęp prac nad programem poczyniony od czerwca. 25 czerwca twórcy KCall opublikowali pierwsze oficjalne wydanie 0.5. 10 lipca pojawiła się wersja 0.5.2 wnosząca poprawki do aplikacji.

Ciąg dalszy nastąpi

W najbliższej przyszłości zespół twórców KCall skupi się na usprawnianiu użyteczności prowadzenia rozmów telefonicznych oraz funkcji adresowych włącznie z zaimplementowaniem rozszerzalnego standardu OpenTAPI Framework [4], który pozwoli KCall obsługiwać inne protokoły poza SIP. Ten cel wiąże się z poważnymi pracami nad zmianą struktury aplikacji, co doprowadziło do tego, że funkcje telefonu zostaną przeniesione z aplikacji do demona działającego w tle.

Czas pokaże, jak potoczą się dalsze losy projektu. Dzięki ambitnym twórcom i planowanej integracji z KDE i elementami tego środowiska, jak Kontact i Kaddressbook, projekt stanowi dużą szansę na działające rozwiązanie telefonii internetowej dla KDE.

Serwis WWW dla każdego

Jaki sens ma ponowne wynajdowanie koła? Dokładnie taka myśl przychodzi do głowy

przy pierwszym kontakcie z PHP2Go [5]. Taka myśl musiała też przyświecać Marcusowi Pontowi i kilku innym programistom, którzy zdecydowali się stworzyć gotowy do wykorzystania pakiet narzędzi PHP. Wynik rzeczywiście robi wrażenie: pakiet zawiera tysiące sklasyfikowanych skryptów PHP. W skład pakietu wchodzi między innymi kalkulator oraz niezliczone skrypty obsługujące wysyłkę FTP oraz pocztę za pośrednictwem PHP. Można tu znaleźć również aplikacje w języku JavaScript, na przykład skrypt pozwalający użytkownikowi zmienić schemat kolorów strony WWW.

Czyścimy!

Marcus Pont i jego zespół programistów wkładają sporo wysiłku w utrzymanie PHP2Go w uporządkowanej i jak najświeższej wersji. Jedną z ważnych cech kolekcji jest możliwość modyfikacji plików szablonów na potrzeby własnych prac programistycznych. Wszystkie pliki z pakietu PHP2Go są testowane pod kątem zgodności ze standardami W3C, zatem kod generowany przez aplikacje utworzone za pomocą tego pakietu nie powinien stanowić problemu dla większości współczesnych przeglądarek WWW. Ten projekt jest zatem wartościowym zasobem dla każdego twórcy profesjonalnych stron WWW, który chce oszczędzić sobie zbędny wysiłek programistyczny.

Pokłosie wydania Sarge

Wkrótce po premierze długo oczekiwanego wydania dystrybucji Debian GNU/Linux w projekcie Debian ponownie zaczęły zachodzić poważne zmiany. Po ogłoszeniu nowego wydania poinformowano też o zmianach w gałęzi *unstable*.

Na przykład Sarge nadal wykorzystuje wersję 3.3 GNU Compiler Collection (GCC), lecz następne wydanie Debiana będzie wykorzystywało wersję 4. Ponieważ nowe wydania narzędzi kompilatora oznaczają zmiany API, programy i biblioteki skompilowane za pomocą wersji 3.3 niekoniecznie będą działać poprawnie z programami i bibliotekami skompilowanymi GCC 4. Z tego powodu deweloperzy Debiana muszą od zera kompilować praktycznie każdy pakiet. Proces ten jest podobny do migracji na wersję GCC 3.3 na początku prac nad Sarge.

Trwają również prace nad instalatorem. Kilka zmian w gałęzi *unstable* spowodowało, że *cdebootstrap* oraz *debootstrap* przestały działać w sposób niezawodny. Obydwa te programy odgrywają znaczącą rolę w procesie instalacyj-

nym i projekt nie może sobie pozwolić na opóźnienia w usuwaniu tych problemów. Zespół twórców instalatora Debiana, a w szczególności Joey Hess są zainteresowani udostępnieniem użytkownikom i deweloperom instalacyjnych dysków CD wydania Etch znacznie szybciej, niż to miało miejsce w przypadku Sarge. Dzięki temu będą mogli uniknąć opóźnień wydania spowodowanych opóźnieniami w przygotowaniu instalatora.

Aby w końcu doprowadzić do wydania Sarge, deweloperzy odłożyli na później sporą liczbę zmian, które teraz w końcu znalazły się w gałęzi *unstable*. Zaleca się, aby zwykli użytkownicy unikali przez pewien okres tej gałęzi dystrybucji.

Bezpieczeństwo?

Po wydaniu Sarge zespół deweloperów napotkał problemy z zupełnie nieoczekiwanej strony. Zespół do spraw bezpieczeństwa nie zdołał na czas dostarczyć niezbędnych poprawek i sytuacja ta trwała kilka tygodni. Przez ten okres nie były usuwane błędy krytyczne, co doprowadziło do gorącej dyskusji na liście e-mailowej Debian-Project dotyczącej tego problemu i samego zespołu do spraw bezpieczeństwa.

Cała sprawa wyjaśniła się wkrótce. Choć zespół teoretycznie składa się z pięciu deweloperów i dwóch asystentów, sporo pracy zalegało na biurku Martina Schulze, a sam Martin w tym czasie pracował na LinuxTag. Jedynym rozwiązaniem w takiej sytuacji wydaje się rozbudowa zespołu oraz bardziej równomierna dystrybucja obciążenia pracą.

I to by było na tyle...

...w tym miesiącu, lecz mamy prośbę. Jeśli uważacie, że jakieś programy zasługują na wzmiankę w ramach tego działu, proszę o e-maila z sugestią [7]. Z niecierpliwością czekam też na wszelkie komentarze! ■

INFO

[1] Debfooster: <http://www.fruit.eu.org/debfooster/>

[2] SJPhone: <http://www.sjllabs.com/sjp.html>

[3] KCall: <http://www.basyskom.de/index.pl/kcall>

[4] OpenTAPI: <http://www.opentapi.org/>

[5] PHP2Go: <http://php2go.sourceforge.net/>

[6] Mark Shuttleworth: <http://www.firstafrikaninspace.com/>

[7] Wskazówki: projects@linux-magazine.com

Easy Linux Nr 2

Już w sprzedaży!

Na DVD:
pełna dystrybucja Mandriva 2006